

Premiéra stredometrážneho dokumentu *Slávnosť osamelej palmy*

Režisér Elo Havetta patrí medzi zabudnuté slovenské osobnosti, hoci jeho filmy tvoria základ zlatého fondu slovenskej kinematografie. Ako pocta Elovi Havettovi vznikol nový slovenský stredometrážny dokument s názvom *Slávnosť osamelej palmy* (2005), ktorý má svetovú premiéru 13. júna 2005 v bratislavskom kine Mladosť za účasti jeho tvorcov i protagonistov. Film sa premieta pri príležitosti nedožitých 67. narodenín Ela Havettu.

Dokument *Slávnosť osamelej palmy* vytvorila režisárska dvojica Marko Škop a Juraj Johanides, ktorí film označujú ako dokumentárnu inscenáciu. „*Havetta nazval film Slávnosť v botanickej záhrade inscenáciou a jeho vyvrcholenie sa odohráva pri inscenovaní zázraku. Naše pomenovanie dokumentárna inscenácia chce byť pokračovaním jeho gesta. Treba zdôrazniť, že sme robili dokumentárny film o tvorcovi, ktorý inscenoval nielen svoje dielo, ale aj život. Havetta už pred takmer štyridsiatimi rokmi bol konceptuálny umelec v tvorbe i živote. Spoluscenárista jeho filmov Lubor Dohnal povedal, že keď si Havetta mohol z vecí urobiť srandu, tak to nekompromisne využil. Neustále vytváral príbehy v autentickom živote, lebo taká malá inscenácia je kusom života a z týchto malých inscenácií sa potom skladajú aj jeho filmy. Naša dokumentárna inscenácia sa snaží pokračovať v tomto štýle pri vytváraní jednotlivých epizód filmu. No a v neposlednom rade inscenovať znamená aj niečo uviesť na javisko pred diváka a my chceme na scénu znovu uviesť meno Havetta. Keď sa hovorí o kríze nášho filmu, chceme povedať, že slovenský film sa nezačína dnes a z bodu nula, ale že je z čoho vychádzať a je tu jedno takmer zabudnuté meno, ktoré má minimálne európske parametre,*“ hovorí Marko Škop.

Film vychádza z Havettovej estetiky a hravosti, sú v ňom použité ukážky z Havettových filmov a ako hlavní aktéri v ňom vystupujú traja Havettovi kolegovia a priatelia – spoluscenárista Lubor Dohnal, výtvarník Vladimír Popovič a príležitostný herec a rekvizitár Marián Filadelfi. Vo filme vystupujú aj režisér Juraj Jakubisko, scenárista, dramaturg a spisovateľ Albert Marenčin, filmový historik Václav Macek či fotograf Vlado Vavrek.

Dokument *Slávnosť osamelej palmy* je bonusovým filmom k 2DVD s Havettovými filmami *Slávnosť v botanickej záhrade* a *L'alie poľné* pod názvom *Elo Havetta Collection*, ktoré tento rok pripravuje na vydanie Slovenský filmový ústav. Okrem neho bude DVD obsahovať krátke Havettove filmy *Mikulášsky občasník* (1961 – 1963), *Svätá Jana* (1963), *34 dní absolutného klidu* (1965) a *Předpověď: Nula* (1966), ďalej filmografiu, profily tvorcov a ocenenia filmov. Menu 2DVD a texty bonusov budú dvojjazyčné (slovenské a anglické), titulky filmov budú v štyroch jazykoch (anglické, nemecké, francúzske, slovenské). Dokument *Slávnosť osamelej palmy* bude mať televíznu premiéru v Českej televízii na jeseň t.r.

Film má svetovú premiéru v pondelok 13. júna 2005 o 20.00 hod. na pozvánky. Premietanie pre verejnosť je pripravené o 18.00 hod. (vstup je voľný) a o 22.00 hod. (vstup je 50 Sk) v bratislavskom kine Mladosť. Film vyrobili Slovenský filmový ústav a Artileria v spolupráci s Českou televíziou Praha a štúdiom Opona s finančnou podporou MK SR. Ambíciou producentov je distribuovať film na domácich a medzinárodných podujatiach.

Mediálny partner svetovej premiéry filmu Slávnosť osamelej palmy je denník SME.

ELO HAVETTA

(*13. 6. 1938, Nové Vozokany – † 3. 2. 1975, Bratislava)

V roku 1957 absolvoval odbor fotografie na Škole umeleckého priemyslu v Bratislave. Na prelome päťdesiatych a šesťdesiatych rokov podnietil vznik niekoľkých projektov (Divadlo obrazu, Štúdio) a sústredil okolo seba skupinu mladých umelcov z rôznych disciplín. Sám Havetta bol prozaikom, aranžérom, fotografom, výtvarným redaktorom, knižným grafikom..., no od prijatia na FAMU v roku 1961 sa stala pre neho prvoradou filmová tvorba. Práve v nej totiž videl možnosť vyjadriť svoje pocity a spojiť skúsenosti z rôznych umeleckých disciplín. Na školu sa dostal v šťastnom období uvoľnenej tvorivej atmosféry a podľa jeho profesora Karla Kachyňa bol najosobitejším zjavom ročníka. Hoci zaujal už svojimi školskými filmami, po návrate na Slovensko nebolo pre Havettu na Kolibe miesto. A tak sa v roku 1967 zúčastnil na tvorbe diapolyekranu na EXPO '67 a v rokoch 1967 – 1968 bol výtvarným redaktorom vydavateľstva Smena. Na Kolibe dostal šancu až v roku 1968. Podarilo sa mu tam realizovať len dva celovečerné filmy – Slávnosť v botanickej záhrade a Ľalie poľné – oba však patria k vrcholom slovenskej kinematografie. Vďaka nim sa do slovenskej tvorby dostala hravosť, improvizácia a spontánnosť. Uvedenie druhého z nich na MFF Benátky však nebolo pre Havettu odrazovým mostíkom ku sláve, ale znamenalo definitívny zákaz jeho tvorby na Kolibe. Až do svojej predčasnej smrti sa Havetta venoval už len externej spolupráci s Československou televíziou, hlavne tvorbe pre deti a mládež. Na Dňoch českého a slovenského filmu v Bratislave v roku 1990 získal in memoriam cenu za celoživotné dielo.

Filmy: 1961 – 1963: **Mikulášsky občasník** (FAMU, réžia, námet, scenár, kamera s J. Jakubiskom); 1962: **Gotická manéž pre jedného** (FAMU) + námet, scenár; 1963: **Svätá Jana** (FAMU); 1964: **Život na divoko** (FAMU) + scenár; **Obed v tráve** (FAMU, ČST); 1965: **34 dní absolutného klidu** (FAMU) + scenár; 1966: **Předpověď: Nula** (FAMU) 1967: **Dáma** (TV, r. I. Balada) – len pomocná réžia; 1969: **Slávnosť v botanickej záhrade** (HF) + námet, scenár; 1970: **Rajský plyn** (TV, r. E. Kaněra) – len herec; 1972: **Ľalie poľné** (HF); 1973: **Dve lásky skromného Púchovčana** (TV); 1974: **Všade stretně mladých lidí** – KF z magazínu Mladými očami (TV); **Škoda lásky** (TV); 1973 – 74: **Lastovička** (TV magazín, 5 vydaní); 1974 – 75: **Ráče vstúpiť!** (TV magazín, 15 vydaní).

pripravil Miro Ulman